

- ✓ دانلود گام به گام تمام دروس
- ✓ دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- ✓ دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- ✓ دانلود نمونه سوالات امتحانی
- ✓ مشاوره کنکور
- ✓ فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۵

جمعه ۱۴۰۱/۰۶/۱۱

آزمون‌های سراسری گاج

گزینبه دروسه‌ها را انتخاب کنه‌د.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۹۰	مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵ دقیقه
	عربی زبان قرآن ۱	۵	۲۱	۲۵	
	عربی زبان قرآن ۲	۵	۲۶	۳۰	
۳	انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۴	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۲۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۵	۵۱	۵۵	
	ریاضی و آمار ۲	۵	۵۶	۶۰	
۵	اقتصاد	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۵	۸۱	۸۵	
	علوم و فنون ادبی ۲	۵	۸۶	۹۰	
۷	منطق	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰ دقیقه
۸	فلسفه ۱	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵ دقیقه
	روان‌شناسی	۵	۱۰۶	۱۱۰	

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

- (۱) عنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه
- (۲) مُتَکَرِّر: زشت، ناپسند
- (۳) دستار: پارچه‌ای که به دور سر بپیچند، سربند و عمامه

۲ ۱ املای درست واژه: هول: ترس (حول: پیرامون)

۳ ۲ بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: گرد گناه (اضافه تشبیهی)

تشخیص: نسبت دادن «روگرفتن» به رحمت و «تیره‌روزی» به آینه
کنایه: روی گرفتن، کنایه از دوری کردن و خود را بر کنار نگه داشتن / تیره‌روز،
 کنایه از بدبخت / سیاه‌رویی، کنایه از گناه‌کاری و رسوایی
واج‌آرایی: گوش‌نوازی و تکرار صامت «ر» (۷ بار) و مصوّت بلند «ا» (۵ بار)

۴ ۱ بررسی آرایه‌ها:

ابهام (بیت «ج»): قلب: ۱- دل ۲- سگّهٔ قلبی
مجاز (بیت «د»): سر (اَوَّل و چهارم) مجاز از قصد و نیت
ابهام تناسب (بیت «ب»): مدام: ۱- مداوم، همیشه (معنی درست) ۲- شراب
 (معنی نادرست، متناسب با مست، می، خمار)
تشخیص (بیت «ه»): جان‌بخشی به گل، لاله و بهار
تلمیح (بیت «الف»): اشاره به روایت معجزه شکافته شدن رود نیل با عصای
 حضرت موسی (ع)

۵ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) سلیح: سلاح
- (۳) رکیب: رکاب
- (۴) حجیب: حجاب

۶ ۳ جملات مرکّب در سایر گزینه‌ها:

پیوندهای وابسته‌سازی که موجب ساخت جملهٔ مرکّب می‌شوند:
 (۱) در طریق عشق به حکم عقل عمل مکن که رهبری که دانا نیست راه دور کند.
 (۲) مرا با تو سرّی است که اغیار نداند.
 (۴) اگر عاقل دل به عشق دهد، میسر است.

۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): علاج واقعه پیش از

وقوع باید کرد. / لزوم آینده‌نگری و عاقبت‌اندیشی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) خودآتهامی
- (۲) حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.
- (۴) توأم بودن قدرت و ضعف و آسایش و رنج در دنیا / ناپایداری موقعیت‌ها

۸ ۳ مفهوم مشترک مصراع سؤال و گزینه (۳): از ماست که بر

ماست

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گله از بی‌وفایی معشوق
- (۲) تقابل عشق و دین‌داری
- (۴) گذارندگی هجران

۹ ۲ مفهوم گزینه (۲): آمیختگی تلخی‌ها و شیرینی‌ها در زندگی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: از کوزه همان برون تراود که در اوست.

۱۰ ۱ مفهوم گزینه (۱): دعوت به هم‌دلی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: پرهیز از هم‌نشینی با بدان

زبان عربی

■ صحیح‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا مکالمه مشخص کن (۱۶-۱۱):

۱۱ ۱ ترجمهٔ کلمات مهم:

إقرَأْن: بخوانید؛ فعل امر است. [رد گزینه (۲)]
 الآية الواحدة و السّتين: آیهٔ شصت و یکم؛ عدد ترتیبی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

هذه السورة: این سوره [رد گزینه (۳)]

حتّى تفهمن: تا بفهمید؛ فعل مضارع التزامی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

قد أنشئنا: پدید آورده شده‌ایم؛ فعل ماضی مجهول است. [رد گزینه (۲)]

الأرض: زمین [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]
 أسْتَعْمِرْنَا فِيهَا: خواستار آباد کردن آن از ما شده است؛ «أَسْتَعْمِرْنَا» فعل ماضی مجهول است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۱۲ ۴ ترجمهٔ کلمات مهم: كان ... يضعون: قرار می‌دادند، می‌گذاشتند؛

ترکیب «كان + فعل مضارع» به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود.

[رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

سبعة عمّال: هفت کارگر [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

أنايب: لوله‌هایی؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

الآبار: چاه‌ها [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

حفروها: آن را حفر کردند (کنند)، آن را حفر کرده بودند (کننده بودند)؛ «حفروا»

فعل ماضی است. [رد گزینه (۲)]

الصخور: صخره‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۳)]

۱۳ ۱ ترجمه کلمات مهم:

الأنايب: لوله‌ها؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
ما شاهدوا: ندیدند؛ فعل ماضی در صیغه «جمع مذکر غایب» است. [رد
گزینه‌های (۲) و (۳)]

أعمدة اتصالات: ستون‌های مخابرات [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]
محطات الإنذار: ایستگاه‌های هشدار؛ «محطات» جمع است. [رد گزینه‌های
(۲) و (۳)]

اللوحات التحذيرية: تابلوهای هشدارآمیز [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]
الأصفر: زرد [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۱۴ ۱ ترجمه کلمات مهم: کثا نجمع ... و نستفيد: جمع می‌کردیم و
استفاده می‌کردیم؛ ترکیب «کان + فعل مضارع» به صورت «ماضی استمراری»
ترجمه می‌شود. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
الأرض: زمین [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
وقود: سوخت [رد گزینه (۴)]

معالجة: معالجه، درمان [رد گزینه (۳)]
الأمراض الجلدية: بیماری‌های پوستی [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

۱۵ ۱ ترجمه کلمات مهم: لتسهيل: برای (جهت) آسان‌سازی [رد
گزینه (۴)]

الوقود: سوخت [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
الأنايب: لوله‌ها؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
المنحدرات: سرازیری‌ها؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
تستخدم: به کار گرفته می‌شود؛ فعل مضارع (مجهول) است. [رد گزینه (۳)]
تقليل: کاهش [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

الضغط: فشار [رد گزینه (۳)]
۱۶ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «زمان ناهار کی است؟»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) از هفت تا یک ربع به نه. (۲) از چهار تا هشت.
(۳) از دوازده تا دو و ربع. (۴) از سه و نیم تا یک ربع به شش.

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۲۰ - ۱۷):

۱۷ ۴ «نقلت: انتقال داده شد» فعل ماضی مجهول در صیغه «مفرد
مؤنث غایب» است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب، «تساعِد: کمک می‌کند» مضارع معلوم در صیغه
«مفرد مؤنث غایب» از باب «مفاعلة»، «تصادمت: تصادف کرد» ماضی معلوم
در صیغه «مفرد مؤنث غایب» از باب «تفاعل»، «یصدق: راست می‌گوید»
مضارع معلوم در صیغه «مفرد مذکر غایب»، «یصدق: تأیید می‌کند» مضارع
معلوم در صیغه «مفرد مذکر غایب» از باب «تفعیل»، و «تحدّز: برحذر
می‌دارد» مضارع معلوم در صیغه «مفرد مؤنث غایب» از باب «تفعیل» است.

۱۸ ۲ المَعْلَمُونَ: المَعْلَمِينَ (مضافاً إليه و مجرور به یاء)

نکته: جمع مذکر سالم در حالت جرّ با اعراب «یاء» می‌آید.

۱۹ ۳ مفرد «مَصْفِي» (پالایشگاه‌ها) برابر است با «مَصْفَى» (پالایشگاه).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مَوْعِد (وقت) (۲) أَنْبُوبَةٌ (لوله)

(۴) بِنْر (چاه)

۲۰ ۱ نایب فاعل در گزینه‌ای یافت می‌شود که فعل مجهول در آن باشد.
«يُسَمَّى» (نامیده می‌شود) فعل مضارع مجهول و «هذا» نایب فاعل آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «تُؤدِّي: ایفا می‌کند» فعل مضارع معلوم و «الدّالّفين» فاعل آن است.

(۳) «يُساعد: کمک می‌کند» فعل مضارع معلوم و «هذا» فاعل آن است.

(۴) «يُحَيِّر: شگفت‌زده می‌کند» فعل مضارع معلوم و «ذلك» فاعل آن است.

■ گزینه صحیح را در ترجمه مشخص کن (۲۱ و ۲۲):

۲۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: العَمّال: کارگران؛ جمع است [رد گزینه
(۲)]

يحفرون ... يضعون ... يصعد ... می‌کنند ... قرار می‌دهند ... بالا می‌رود؛ فعل‌های
مضارع هستند. [رد گزینه (۲)]

الآبار: چاه‌ها؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

الأنايب: لوله‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۱)]

تُفتح و تُغلق: باز و بسته می‌شود؛ فعل مضارع مجهول هستند. [رد گزینه‌های
(۲) و (۴)]

حنفیات: شیرهایی؛ جمع است. [رد گزینه (۱)]

۲۲ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «تبهکاران از چهره‌شان شناخته می‌شوند.»
مفهوم: شناخت تبهکاران از علائم و نشانه‌های چهره آن‌ها (در قیامت) ممکن
است. این مفهوم به گزینه (۴) نزدیک‌تر است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۲۵ - ۲۳):

۲۳ ۱ البلاد ← البَلَد

۲۴ ۳ «تقرأ: خوانده می‌شود» فعل مضارع مجهول و «سَيَكْرَمُونَ:

گرامی داشته خواهند شد» فعل مستقبل مجهول است؛ ۲ فعل مجهول

«تؤثّر: تأثیر می‌گذارد» فعل مضارع معلوم، و «أحبّ: دوست دارم» فعل مضارع
معلوم است.

ترجمه عبارت: «بسیار در قلبم تأثیر می‌گذارد آیاتی که در صف صبحگاهی
خوانده می‌شود، پس من قاریان را دوست دارم و یقیناً آن‌ها در روز قیامت
گرامی داشته خواهند شد.»

۲۵ ۴ «يُفْتَحُ» و «يُصَدَّرُ» دو فعل مجهول موجود در عبارت هستند.

ترجمه عبارت: لوله‌ها باز می‌شود، پس نفت بالا می‌رود، سپس بخشی از آن به کشورهای صنعتی صادر می‌شود.

■ صحیح‌ترین و دقیق‌ترین گزینه را در پاسخ به ترجمه و مفهوم مشخص کن (۲۸ - ۲۶):

۲۶ ۲ ترجمه کلمات مهم: اقتصداوا: صرفه‌جویی کنید / أن تنقطع:

(که قطع شود (گردد)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) باید صرفه‌جویی نمایید (← صرفه‌جویی کنید؛ در ترجمه فعل امر مخاطب از لفظ «باید» استفاده نمی‌کنیم.)، «به خصوص» اضافی است.

(۳) صرفه‌جویی کردند (← صرفه‌جویی کنید؛ «اقتصداوا» فعل امر است.)، امکان داشت (← امکان دارد)

(۴) کم‌تر برق مصرف کنید (← در مصرف برق صرفه‌جویی کنید)

۲۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: الّذي: کسی که، آن که / لا یصلُ: نمی‌رسد /

نتیجه جیده: نتیجه خوبی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) هر کس (← کسی که)، چیزی (← آزموده شده‌ای)، بهترین نتیجه (← نتیجه خوبی)، زاید بودن «دوباره»

(۲) هر آن‌که (← آن‌که)، آزموده (← بیازماید؛ «یَجْرَبُ» مضارع است.)، نرسیده است (← نمی‌رسد؛ «لا یصلُ» مضارع است.)

(۴) آزموده (← آزموده شده) «دوباره» اضافی است، دست نمی‌یابد (← نمی‌رسد)

۲۸ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «روزگار دو روز است؛ روزی به سود تو و

روزی به زیان تو!»

ترجمه گزینه (۳): «حالت (وضعیت) دنیا دائماً تغییر می‌کند.» و مفهوم آن: «ادامه یافتن یک حالت، غیرممکن است.» می‌باشد و گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) به مفهومی مشابه عبارت سؤال اشاره کرده‌اند، اما گزینه (۲) مفهوم متفاوتی را بیان می‌کند.

■ گزینه صحیح را در پاسخ به دو سؤال زیر مشخص کن (۲۹ و ۳۰):

۲۹ ۳ «المتکبرین» اسم فاعل از باب «تفعل» از «تَفَعَّلَ» است

← المتكبرين

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) احترام گذاشتن به قانون و صرفه‌جویی در مصرف آب.

(۲) ما باید بازدارنده از کار زشت باشیم.

(۳) بدان که خداوند، متکبران را دوست ندارد.

(۴) شما باید در برابر نزدیکانتان فروتنی کنید.

۳۰ ۲ صورت سؤال به اسم مبالغه اشاره دارد.

«عَلَام: بسیار دانا» بر وزن «فَعَال» اسم مبالغه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «عالِم: دانا» اسم فاعل است.

(۳) «علیم: دانا» صفت ثابت و همیشگی است.

(۴) «أَعْلَم: داناتر» اسم تفضیل است.

زبان انگلیسی

۳۱ ۲ کیپ تاون در حال تبدیل به یک مقصد گردشگری بزرگ برای

آن‌هایی است که از تعطیلات دوچرخه‌سواری لذت می‌برند.

(۱) دامنه، گستره، محدوده (۲) مقصد؛ مقصود، هدف

(۳) شگفتی؛ حیرت (۴) نقشه، برنامه، طرح

۳۲ ۳ یادگیرنده‌های زبان دوم باید واژگان جدید را در گستره‌ای وسیع

از متن‌ها ببینند تا آن را به خاطر بسپارند.

(۱) [ستاره‌شناسی و فیزیک] مدار

(۲) فضا؛ جا؛ فاصله

(۳) دامنه، گستره، محدوده

(۴) نقشه، برنامه، طرح

۳۳ ۴ عموماً افراد دارای ناتوانی‌ها در کشور ما در جاذبه‌های دیدنی و

تفریحی تخفیف ویژه دریافت می‌کنند.

(۱) توریسم، گردشگری (۲) خلق، ایجاد

(۳) حالت؛ رفتار (۴) جاذبه؛ جذب

۳۴ ۱ فرانک در طول عصر همه را با چند داستان بامزه از کودکی‌اش

سرگرم کرد.

(۱) سرگرم کردن، مشغول کردن

(۲) انجام دادن؛ اجرا کردن

(۳) پیشنهاد کردن، پیشنهاد دادن

(۴) احترام گذاشتن به

۳۵ ۴ این پژوهش علمی به شدت بر [روی] ارتباط بین سیگار

کشیدن و انواع مختلف سرطان اشاره می‌کند.

(۱) تجربه کردن

(۲) محافظت کردن، نگهداری کردن

(۳) شامل ... بودن

(۴) پیشنهاد کردن؛ اشاره کردن بر

۳۸ ۴ از متن می توان نتیجه گرفت که

- (۱) ریزپلاستیک ها تهدیدی برای محیط زیست نیستند
- (۲) ریزپلاستیک ها نمی توانند بزرگ تر از ۵ میلی متر باشند
- (۳) در آینده ریزپلاستیک های کم تری در زمین خواهد بود
- (۴) این نخستین مطالعه بر روی ریزپلاستیک ها نیست

۳۹ ۳ نویسنده در نوشتن این متن از چه لحنی استفاده می کند

(بهره می گیرد)؟

- (۱) ناامید
- (۲) امیدوار
- (۳) نگران
- (۴) سرگرم کننده

۴۰ ۲ ضمیر زیرخط دار "they" در پاراگراف اول به اشاره دارد.

- (۱) نمونه ها
- (۲) مناطق
- (۳) پژوهشگران
- (۴) فواصل

ریاضیات

۴۱ ۲ برای بررسی میزان سرعت خودروهای عبوری از مشاهده کمک می گیریم.

بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) مصاحبه / پرسش نامه
- (۲) مشاهده
- (۳) دادگان
- (۴) مصاحبه / پرسش نامه

۴۲ ۱ می دانیم هر تغییری که بر داده ها اعمال کنیم، بر میانگین نیز مؤثر است. پس میانگین نیز با ۱۳ جمع و سپس بر ۲ تقسیم می شود:

$$75 + 13 = 88 \rightarrow \frac{88}{2} = 44$$

$$44 = \bar{x} \rightarrow \text{نهایی}$$

۴۳ ۲ داده ها را مرتب می کنیم:

۲, ۳, ۶, ۹, ۱۳, ۳۰

$$\frac{6+9}{2} = \frac{15}{2} = \text{میانگین دو داده وسط} = \text{میانه} \rightarrow \text{تعداد داده ها زوج}$$

$$\frac{2+3+6+9+13+30}{6} = \frac{63}{6} = \frac{21}{2} = \text{میانگین}$$

$$3 = \frac{21}{2} - \frac{15}{2} = \text{اختلاف میانه و میانگین}$$

دانشمندان می گویند سطوح بالایی از ذرات کوچک پلاستیک را در برف شمالگان (ناحیه پیرامون قطب شمال) یافته اند. یافته های آن ها شواهد بیشتری به دست می دهد که پلاستیک در حال وارد شدن به جو زمین و پیمودن فواصل زیادی اطراف این سیاره است. یک تیم آلمانی-سوئیس نمونه های برفی از شمالگان و دیگر مناطق جمع آوری کرده است. آن ها [مناطق] شامل آلمان شمالی، [رشته کوه های] آلپ باواریا و سوئیس و جزیره هلیگولند در بای شمال می شدند.

وقتی پژوهشگران این نمونه ها را در آزمایشگاه بررسی کردند، شگفت زده شدند [از این] که سطوح بسیار بالایی از ریزپلاستیک ها را یافتند. ریزپلاستیک ها قطعات بسیار کوچک پلاستیک هستند. این ذرات پلاستیکی به طور کلی کوچک تر از ۵ میلی متر طول دارند. مطالعات دیگر ریزپلاستیک ها را در محیط زیست یافته اند. آن ها از دورریز و تحلیل محصولات پلاستیکی ساخته بشر و ضایعات صنعتی می آیند.

این پژوهش دریافت [که] بیشترین سطوح ریزپلاستیک ها از [رشته کوه های] آلپ باواریا می آمدند. یک نمونه برف از این منطقه ۱۵۴,۰۰۰ ذره ریزپلاستیک در هر لیتر داشت. نمونه های جمع آوری شده از شمالگان سطوح بسیار پایین تری [از ریزپلاستیک] داشت. با وجود این، این پژوهش دریافت [که] حتی نمونه های شمالگان محتوی تا ۱۴,۰۰۰ ذره در هر لیتر بود. مطالعات قبلی نشانه هایی از پلاستیک در مناطق شمالگان یافته بود. آن ریزپلاستیک ها در مناطق ساحلی، یخ دریا، بستر دریا و سطح آب دریا پیدا شده بودند.

۳۶ ۱ هدف اصلی نویسنده از نوشتن این متن چیست؟

- (۱) اطلاع رسانی کردن در مورد خطر روبه رشد ریزپلاستیک ها در سیاره ما
- (۲) ارائه کردن توضیحی علمی از [این که] چگونه ضایعات صنعتی به ریزپلاستیک ها تبدیل می شود
- (۳) انتقاد کردن از نقش دولت ها در آلوده کردن زمین با ضایعات پلاستیکی
- (۴) پیشنهاد دادن راه حل برای کاهش مقدار ریزپلاستیک ها در زمین

۳۷ ۲ براساس متن، تمام موارد زیر در مورد ریزپلاستیک ها درست هستند؛ به جز

- (۱) آن ها از محصولات و ضایعات انسانی می آیند
- (۲) قطعات بسیار ریز پلاستیک هستند
- (۳) در شمالگان بیشتر پیدا می شوند تا در [رشته کوه های] آلپ باواریا
- (۴) ممکن است در سراسر جهان پیدا شوند

۴۷ ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$x-1, x, 2x, 3x, 4x+1, 10x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{میانگین} = \frac{2x+3x}{2} = \frac{5}{2}x \\ \text{میانگین} = \frac{x-1+x+2x+3x+4x+1+10x}{6} = \frac{21x}{6} = \frac{7x}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{میانگین}}{\text{میانگین}} = \frac{\frac{7}{2}x}{\frac{5}{2}x} = \frac{7}{5} = 1.4$$

۴۸ چون مد با میانگین برابر است پس یکی از داده‌های تکراری

است و x همان مد و همان میانگین است.

$$\bar{x} = \frac{60+70+80+110+x}{5} = x \Rightarrow 320+x = 5x$$

$$\Rightarrow 320 = 5x - x \Rightarrow 4x = 320 \Rightarrow x = \frac{320}{4} = 80$$

۴۹ در یک جامعه آماری ۷۵ درصد داده‌ها قبل از چارک سوم یا

بعد از چارک اول و ۲۵ درصد داده‌ها قبل از چارک اول یا بعد از چارک سوم قرار دارند.

۵۰ برای به دست آوردن انحراف معیار در ابتدا لازم است که

میانگین را به دست آوریم:

$$\bar{x} = \frac{\sum X_i}{n} = \frac{2+2+3+6+5+6}{6} = \frac{24}{6} = 4$$

اکنون با توجه به تعریف انحراف معیار داریم:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}} = \sqrt{\frac{(2-4)^2 + (2-4)^2 + (3-4)^2 + (6-4)^2 + (5-4)^2 + (6-4)^2}{6}} = \sqrt{\frac{(-2)^2 + (-2)^2 + (-1)^2 + (2)^2 + (1)^2 + (2)^2}{6}} = \sqrt{\frac{18}{6}} = \sqrt{3}$$

بنابراین انحراف معیار برابر $\sqrt{3}$ شده است.

۵۱ رتبه داوطلبان کنکور از نوع کیفی ترتیبی است؛ زیرا به طور

مثال مجموع رتبه‌ها بی‌معنی است و نمی‌توان روی آن‌ها اعمال ریاضی انجام داد.

۵۲ با توجه به رابطه‌ی میانگین وزنی داریم:

$$\bar{x} = \frac{f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + f_4x_4}{f_1 + f_2 + f_3 + f_4}$$

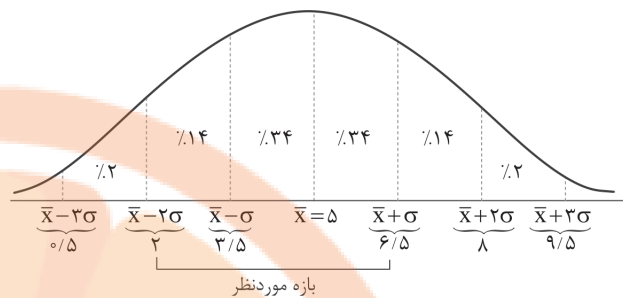
که در این رابطه f_i ضریب درس x_i و x_i نمره‌ی درس می‌باشد، بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{4 \times 5 + 5 \times 8 + 3 \times 10 + 3 \times 20}{4 + 5 + 3 + 3} = \frac{20 + 40 + 30 + 60}{15} = \frac{150}{15} = 10$$

$$\Rightarrow 8 + 2a = 10 \Rightarrow 2a = 2 \Rightarrow a = 1$$

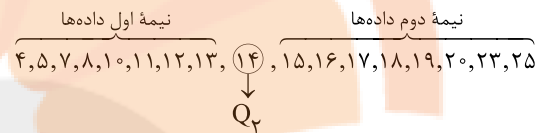
۴۴ با میانگین $\bar{x} = 5$ و انحراف معیار $\sigma = 1.5$ و پراکندگی نرمال

داریم:

بنابراین $14 + 34 + 34 = 82$ درصد داده‌ها در بازه موردنظر قرار دارند.

۴۵ داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$Q_1 = 9 = \frac{8+10}{2} = \frac{18}{2} = 9$$

$$Q_3 = 18.5 = \frac{18+19}{2} = \frac{37}{2} = 18.5$$

$$\Rightarrow Q_3 - Q_1 = 18.5 - 9 = 9.5$$

بنابراین دامنه میان‌چارکی یعنی $Q_3 - Q_1$ برابر است با:

$$Q_3 - Q_1 = 18.5 - 9 = 9.5$$

۴۶ روش اول:

$$\sigma^2 = \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - \bar{x}^2 \Rightarrow 4 = \frac{x_1^2 + \dots + x_n^2}{8} - 25$$

$$\Rightarrow x_1^2 + \dots + x_n^2 = (4 + 25) \times 8 = 232 \quad (*)$$

میانگین دو داده ۴ و ۶ برابر ۵ است پس میانگین ۱۰ داده جدید هم برابر با ۵ است پس:

$$\sigma^2 = \frac{x_1^2 + \dots + x_n^2 + 4^2 + 6^2}{10} - 5^2 = \frac{232 + 16 + 36}{10} - 25$$

$$= \frac{284}{10} - 25 = 28.4 - 25 = 3.4$$

روش دوم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - 5)^2 + \dots + (x_n - 5)^2}{8} \Rightarrow 4 = \frac{(x_1 - 5)^2 + \dots + (x_n - 5)^2}{8}$$

$$\Rightarrow (x_1 - 5)^2 + \dots + (x_n - 5)^2 = 32 \quad (*)$$

میانگین ۱۰ داده جدید هم برابر با ۵ است و داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - 5)^2 + \dots + (x_n - 5)^2 + (4 - 5)^2 + (6 - 5)^2}{10}$$

$$= \frac{32 + 1 + 1}{10} = \frac{34}{10} = 3.4 \quad (*)$$

۵۳ ۳

چون در بین داده‌ها، داده پرت وجود دارد از معیار دامنه میان

چارکی کمک می‌گیریم:

$$Q_1, Q_2 \text{ (میان)}, Q_3$$

$$6, 17, 18.5, 19, 19.5, 20$$

داده پرت

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 19.5 - 17 = 2.5$$

۵۴ ۳

$$\frac{(11 \times 1) + (2 \times x)}{1 + 2} = 15 \Rightarrow \frac{11 + 2x}{3} = 15$$

$$\text{طرفین وسطین} \rightarrow 11 + 2x = 45 \Rightarrow 2x = 45 - 11 \Rightarrow 2x = 34$$

$$\Rightarrow x = \frac{34}{2} = 17$$

دانش‌آموز در امتحان پایانی باید نمره ۱۷ کسب کند.

۵۵ ۳

$$\bar{x} = \frac{x + x + 2 + x - 1 + 2x + 1 + 8}{5} = \frac{5x + 10}{5} = x + 2$$

$$\bar{x} = 5 \rightarrow x + 2 = 5 \Rightarrow x = 3$$

بنابراین میانگین داده‌های گروه دوم برابر است با:

$$\frac{x + 2x + 3x + \dots + 10x}{10} = \frac{(10 \times 11)x}{10} = 11x \quad \frac{x=3}{2} = \frac{33}{2} = 16.5$$

۵۶ ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) ارزش ترکیب شرطی دو گزاره تنها زمانی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد. در این گزینه مقدم و تالی هم‌ارزش هستند ($p \equiv p$)، پس این گزاره نمی‌تواند ارزش نادرست داشته باشد و همواره درست است.

(۲) از بین دو گزاره p و $\sim p$ همواره یکی دارای ارزش درست است، در نتیجه ترکیب فصلی آن‌ها همواره دارای ارزش درست خواهد بود.

$$p \vee (p \wedge \sim p) \equiv p \vee F \equiv p \quad (3)$$

در نتیجه ارزش این گزینه به ارزش p وابسته است و به عنوان مثال اگر p نادرست باشد، این گزاره ارزش نادرست خواهد داشت.

(۴) چون گزاره p با خودش هم‌ارزش است ($p \equiv p$)، در نتیجه ارزش گزاره دوشروطی $p \Leftrightarrow p$ ، همواره درست است.

۵۷ ۱

اگر دو عدد را x و y بگیریم، مکعبات دو عدد x^3 و y^3 ،مجموع مکعبات دو عدد $x^3 + y^3$ ، مجموع دو عدد $x + y$ و مکعب مجموعآن دو $(x + y)^3$ خواهد بود، در نتیجه بازنویسی عبارت به زبان ریاضی بهصورت $x^3 + y^3 \geq (x + y)^3$ است.

۵۸ ۲

برد تابع ثابت تنها شامل یک عضو است، در نتیجه:

$$fa + 1 = b + 4 = 2a + b \Rightarrow \begin{cases} fa + 1 = b + 4 \Rightarrow fa - b = 3 \\ fa + 1 = 2a + b \Rightarrow 2a - b = -1 \end{cases} \quad (I)$$

با حل دستگاه بالا، مقادیر a و b را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} fa - b = 3 \\ 2a - b = -1 \end{cases} \xrightarrow{\times -1} \begin{cases} fa - b = 3 \\ -2a + b = 1 \end{cases}$$

$$2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$\xrightarrow{(I)} 2(2) - b = -1 \Rightarrow 4 - b = -1 \Rightarrow b = 5$$

در نهایت مقدار $b - a$ را محاسبه می‌کنیم:

$$b - a = 5 - 2 = 3$$

۵۹ ۳

تابعی که برد آن تنها شامل یک عضو باشد را تابع ثابت

می‌نامیم.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) $R_f = \{7\}$ ، بنابراین تابع ثابت است.(۲) $R_f = \{a\}$ ، بنابراین تابع ثابت است.(۳) $R_f = \{1, 2, 3\}$ ، بنابراین تابع ثابت نیست.(۴) $R_f = \left\{ \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{5} \right\}$ ، بنابراین تابع ثابت است.ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ است، در نتیجه:

$$\frac{(f(a))^2 - 1}{f(a^2) - 1} = \frac{c^2 - 1}{c - 1} = \frac{(c-1)(c+1)}{(c-1)} \quad c \neq 1 \Rightarrow c + 1 = 8 \Rightarrow c = 7$$

$$2f(2a + 1) = 2c = 2 \times 7 = 14$$

اقتصاد

۶۱ ۱

طبق اصل پایداری از اصول «مقاوم‌سازی» اقتصادی، یک کشور

نیاید به خواسته‌های نادرست دولت‌های خارجی تن دهد. در این مورد، کالایی که می‌تواند از داخل تأمین شود، نباید از کشوری دیگر وارد شود، مگر در شرایط اقتصادی خاص.

۶۲ ۳

اطلاعات کیفی (مثل بهداشت عمومی) و اطلاعات کمی (مثل

درآمد سرانه) به تنهایی کافی نیستند، بلکه باید از ترکیب این دو که همان

شاخص توسعه انسانی (HDI) است، بهره ببریم.

۶۳ ۳

خمس به پول‌هایی تعلق می‌گیرد که در پایان سال زیاد آمده و

در حقیقت ۲۰٪ این پول‌ها به عنوان خمس پرداخت می‌شود. پس ابتدا

باید ۲۸٪ کل درآمد فرد را حساب کنیم و بعد خمس پول مازاد او را:

$$\frac{\text{ماه}}{18,000,000 \times 12} \times 28 = 60,480,000$$

$$60,480,000 \times 20\% = 12,096,000 = \text{خمس}$$

علوم و فنون ادبی

۶۴ ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

(الف) سال مالی از اولین حقوق و درآمد شروع می‌شود، فارغ از این‌که چه تاریخی است.

(د) انقلاب سفید، آخرین ضربه را به پیکره اقتصاد روستایی در دوران پهلوی زد.

۶۵ ۴ (الف) ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از

ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

نکته: درست است که دولت حضوری گسترده در اقتصاد داشت اما ویژگی عمده این نبود.

(ب) در گزارش‌های اقتصادی، از شاخص دهک‌ها برای نشان دادن میزان پیشرفت در زمینه عدالت اقتصادی استفاده می‌شود.

(ج) انسان‌ها همیشه از خریدهای غیرمنطقی و غیرعقلانی خود پشیمان می‌شوند.

۶۶ ۱ همزمان با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری

قدرت‌های بزرگ در آن قاره، حاکمان وقت (دوره پایانی حکومت صفویه) از شرایط زمانه تصور درستی نداشتند و نتوانستند با انتخاب روش درست، جریان نوسازی را آغاز کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ قاجار

۳ دوره اول صفویه

۴ ایران باستان

۶۷ ۳ باید درآمدهای ماهیانه را با هزینه‌های ماهیانه مقایسه کرد تا

شناسایی کنیم که آیا بیشتر از دخلمان، خرج کرده‌ایم یا نه.

۶۸ ۱ (الف) عدم وابستگی به بیگانگان همان استقلال اقتصادی

است، اما به معنای قطع روابط با سایر کشورها نیست بلکه به معنای تعامل منطقی، مقتدرانه و از روی تدبیر است.

(ب) رشد مفهومی کمی است زیرا صرفاً به افزایش تولید مربوط است اما توسعه مفهومی کمی - کیفی است زیرا علاوه بر افزایش تولید به مفاهیم دیگر هم توجه دارد.

(ج) ثبت مخارج هفتگی - کنترل مخارج - مدیریت بهتر موجودی پول

۶۹ ۴ اگر با افزایش منابع در دسترس، حجم تولید خود را افزایش

دهیم، به رشد رسیده‌ایم (گزینه ۴). اما اگر از تمام منابع موجود در کشور استفاده کنیم و هیچ منبعی بیکار نباشد، به کارایی رسیده‌ایم (گزینه ۱).

۷۰ ۱ (الف) هزینه‌ها راحت‌تر از درآمدهای افراد قابل ثبت است؛ زیرا

به دست آوردن درآمد افرادی که به علل مختلف دشوار است.

(ب) قواعد و مقررات درست اقتصادی مربوط به دوران اسلامی است.

۷۱ ۴ چهارمقاله نظامی عروضی از نمونه نثرهای سده‌های پنجم و

ششم است که یکی از ویژگی‌هایشان «آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان» به شمار می‌رود.

۷۲ ۴ شاعر در گزینه ۴ (ب) به هجو و بدگویی از شخصیت مورد وصف

پرداخته است.

۷۳ ۳ در گزینه ۳ (ب)، آرایه «موازنه» وجود دارد، نه «ترصیع».

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

نسخ	کن	این	آیت	ایام	را
↓	↓	↓	↓	↓	↓
مسخ	کن	این	صورت	اجرام	را

(۲)

روانش	گمان	نیایش	نداشت
↓	↓	↓	↓
زبان‌ش	توان	ستایش	نداشت

(۴)

ما	برون	را	ننگریم	و	قال	را
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
ما	درون	را	بنگریم	و	حال	را

۷۴ ۳ موازنه:

توانگری	به	هنر	است	نه	به	مال
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
بزرگی	به	خرد	است	نه	به	سال

۷۵ ۳ ردیف: از او / واژگان قافیه: دریایی و والایی / حروف الحاقی:

بی / حرف اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: - / واژگان قافیه: اوست و پوست / حروف اصلی: وست / قاعده:

(۲)

(۲) ردیف: از تیغ او / واژگان قافیه: پلنگ و نهنگ / حروف اصلی: - ننگ /

قاعده: (۲)

(۴) ردیف: می‌زند / واژگان قافیه: عشرت و جنت / حروف اصلی: - ت /

قاعده: (۲)

۷۶ ۱ واژگان قافیه: «گویا» و «دریا» / حرف اصلی: مصوّت بلند «ا»

حروف الحاقی: ـ / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ واژگان قافیه: «گفتن» و «آشفتن» / حروف اصلی: «فت» / حروف

الحاقی: «ن» / قاعده: (۲)

۳ واژگان قافیه: «برش» و «شکزش» / حروف اصلی: «تر» / حروف الحاقی:

«ش» / قاعده: (۲)

۴ واژگان قافیه: «دایه» و «سایه» / حروف اصلی: «ای» / حرف الحاقی: «ه»

قاعده: (۲)

۷۷ ۴ واژگان قافیه: بی‌چاره‌ایم و ستم‌کاره‌ایم / حروف الحاقی: ـه‌ایم

حروف اصلی: ار (مصوّت + صامت + حروف الحاقی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ واژگان قافیه: نگفتم و نسفتم / حروف الحاقی: ـم / حروف اصلی: ـفت

(مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)

۲ واژگان قافیه: بسته‌ایم و پیوسته‌ایم / حروف الحاقی: ـه‌ایم / حروف اصلی:

ـت (مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)

۳ واژگان قافیه: بردی و سپردی / حرف الحاقی: ی / حروف اصلی: ـرد

(مصوّت + صامت + صامت + حروف الحاقی)

۷۸ ۴ مفهوم گزینه (۴): ناکامی اهل دانش و فضل و هنر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ توصیف ناکامی

۲ ناپایداری لذت و دوام رنج

۳ خودشناسی لازمه شناخت دیگران است. / تقابل عرفان و زاهد بی‌بصیرت

۷۹ ۴ مفهوم گزینه (۴): ضرورت توأم بودن گفتار و کردار

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اندیشیده سخن گفتن

۸۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عافیت در پوشاندن

هنر است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱ تنها معشوق سزاوار دیدن است.

۲ کسی نمی‌تواند معشوق را به دست بیاورد.

۴ تسلیم بودن در برابر سرنوشت

۸۱ ۳ «سنایی و ناصرخسرو» از شاعرانی هستند که از ستایش

صاحبان قدرت کناره‌گیری کردند.

۸۲ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

ز	گرز	تو	خورشید	گریان	شود
↓	↓	↓	↓	↓	↓
ز	تیغ	تو	بهرام	بریان	شود

(۲)

خورده	قسم	اختران	به	پاداشم
↓	↓	↓	↓	↓
بسته	کمر	آسمان	به	پیکارم

(۴)

هر	آن	نظر	که	نه	در	روی	توست	عین	خطاست
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
هر	آن	نفس	که	نه	بر	یاد	توست	باد	هواست

۸۳ ۴ خون همه در مستی خورده به زبردستی / دست همه بریستی

گرد سر دستانت

۸۴ ۴

از آن می‌که آسایش دل دهد /

قافیه روم قافیه اصلی رزف

خلاصی ز آلیش گل دهد

قافیه روم قافیه اصلی رزف

۸۵ ۳ مفهوم گزینه (۳): هیچ چیز زیاتر از معشوق نیست.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: از کوزه همان برون تراود که در

اوست.

۸۶ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ قشلاق، قراباغ (البته این واژه اسم خاص است).

۳ بورش

۴ قشون

۸۷ ۲ فاصله گرفتن از عشق زمینی یکی از ویژگی‌های فکری سبک

عراقی است که در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه (۲) دیده می‌شود.

۸۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ جویبار چشم

۲ خون خسته‌دلان غذای بیماری‌اش است.

۴ تیر غمزه

۸۹

تقطیع بیت سؤال:

محل	مل	ب	دا	ری	سا	ر	وا	تن	دی	م	کن	با	کا	ر	وا
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U
کز	عش	قی	آن	سر	و	ز	وا	گو	یی	ر	وا	نم	می	ز	ود
-	-	U	-	-	U	↓	-	-	-	U	-	-	-	U	-
		مستفعلن			مستفعلن				مستفعلن					مستفعلن	

تقطیع گزینه (۴):

نو	حر	چ	مر	دم	وا	ر	بُد	طو	فا	ن	مر	دم	خا	ر	بُد
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U
گر	هست	آ	تش	ذر	ر	ای	آن	ذر	ر	دا	رد	شع	ر	ها	
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	
		مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن: -U---U---U---U

(۲) فعولن فعولن فعولن فعولن: -U--U--U--U

(۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن: -UU--UU--UU--UU

۹۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال بخشی عشق به

عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) زنده ماندن عاشق وابسته به عشق است. / عشق زندگی بخش است.

(۲) وفاداری عاشق

(۴) همه هستی از وجود معشوق زیبایی می‌گیرد.

منطق

۹۱ ۲

با دانستن یک مثال نقض (بعضی الف ب نیست) پافشاری بر

صدق کلی (هر الف ب است) موجب مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی

می‌گردد.

مثال: می‌دانیم قضیه «بعضی انسان‌ها شاعر نیستند» صادق است. پافشاری بر

صدق قضیه «هر انسانی شاعر است» موجب رخ دادن مغالطه استثنای قابل

چشم‌پوشی می‌گردد.

۹۲ ۱

از آخر به اول شروع می‌کنیم. (ابتدا متضاد و سپس نقیض و در

نهایت عکس مستوی را به دست می‌آوریم.)

سالبه کلیه (هیچ الف ب نیست) ← موجبه جزئیه (بعضی الف ب است) ←

موجبه جزئیه (بعضی ب الف است)

۹۳ ۳

جایگاه حد وسط در مقدمات، تعیین‌کننده شکل قیاس اقترانی

است.

شکل اول: محمول، موضوع

شکل دوم: محمول، محمول

شکل سوم: موضوع، موضوع

شکل چهارم: موضوع، محمول

گزینه (۳) یک قیاس اقترانی شکل اول است که حد وسط در مقدمه اول

محمول و در مقدمه دوم، موضوع است.

توجه: با اعتبار قیاس کاری نداریم!

۹۴ ۳

علامت موضوع در قضایای شخصیه، همواره مثبت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سور جزئی است و موضوع، علامت منفی می‌گیرد. قضیه موجبه است و محمول،

علامت منفی می‌گیرد.

(۲) به تمام مصادیق موضوع اشاره دارد و علامت مثبت می‌گیرد و قضیه موجبه است

و محمول، علامت منفی می‌گیرد.

توجه: در تعیین علامت، کاری به صدق و کذب قضیه نداریم.

(۴) سور جزئی است و علامت موضوع، منفی می‌شود. قضیه موجبه است و علامت

محمول، منفی می‌شود.

۹۵ ۴

در این تیپ سؤالات باید احکام قضایا را از اول به آخر حساب

کرد.

ابتدا عکس مستوی سالبه کلیه را به دست می‌آوریم ← سالبه کلیه

سپس متضاد سالبه کلیه را به دست می‌آوریم ← موجبه کلیه

سپس متناقض موجبه کلیه را به دست می‌آوریم ← سالبه جزئیه

سپس متداخل سالبه جزئیه را به دست می‌آوریم ← سالبه کلیه

موضوع قضایای کلیه، گسترده‌تر از جزئیه است.

نتیجه قیاس تابع پست‌ترین مقدمه‌ها است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بعضی ب ج نیست ← سالبه جزئیه

(۲) هیچ الف ج نیست ← سالبه کلیه

(۳) بعضی الف ج نیست ← سالبه جزئیه

(۴) بعضی ب ج نیست ← سالبه جزئیه

۹۷ ۱

محال است دو قضیه کلی در کمیت متفاوت شوند؛ زیرا در

این صورت یک قضیه جزئی می‌شود و دیگری کلی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) محال است دو قضیه سالبه در کیفیت متفاوت شوند؛ زیرا در این صورت

یک قضیه سالبه می‌شود و دیگری موجبه.

(۳) اختلاف در کمیت بین دو قضیه موجبه، تداخل نام دارد.

(۴) دو قضیه متداخل در کمیت متفاوت‌اند.

فلسفه

۱۰۱ ۲ با گذشت زمان و پیشرفت دانش‌های مختلف، بر هر یک از شاخه‌های دانش نام ویژه‌ای گذاشته شد و به تدریج کلمه فلسفه فقط برای همین دانش خاص به کار رفت.

توجه: گذشت زمان و پیشرفت دانش‌های مختلف، علت ظهور دانش فلسفه در معنای خاص است، نه معلول آن.

۱۰۲ ۱ الف، ب و ج وجودشناسی دانشی است که درباره قوانین عام حاکم بر هستی بحث می‌کند و معرفت‌شناسی دانشی است که توانایی انسان در شناخت هستی را مورد بررسی قرار می‌دهد. هر دوی این‌ها، ریشه‌های فلسفه هستند.

۱۰۳ ۲ آزاداندیش کیست؟ کسی که خودش بنیان‌های فکری خویش را ساخته باشد. این بنیان‌های فکری می‌تواند صحیح یا غلط باشند اما باید لزوماً توسط خود فرد و بدون تقلید کسب شده باشند. ممکن است کسی عقیده‌ای غلط را با فهم فلسفی و آگاهانه پذیرفته باشد، در این صورت باز هم آزاداندیش است و به فهم فلسفی باورهای خود رسیده است.

۱۰۴ ۴ سوفیست‌ها نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان را بیهوده می‌دانستند، زیرا:

۱- سخنان اندیشمندان با یکدیگر متضاد است.

۲- اندیشمندان نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان ارائه دهند.

۱۰۵ ۳ متن به جمع اضداد که از نظرات هراکلیتوس است، اشاره دارد (جمع شدن زشتی در زیبایی و برعکس).

روان‌شناسی

۱۰۶ ۳ دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر «ارزش‌ها» در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی و ... است.

۱۰۷ ۲ هیجان‌های ساده مانند ترس، محبت و خشم زودتر از هیجان‌های مرکب مانند احساس پشیمانی، ترحم و سپاسگزاری بروز می‌یابند؛ در واقع هیجان‌های ساده به هیجان‌های مرکب تعمیم می‌یابند.

۱۰۸ ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) اشاره به خود واقعی افراد دارند یعنی همان ویژگی‌های فردی، اما گزینه (۳) اشاره به خود آرمانی دارد، یعنی ویژگی‌هایی که فرد دوست دارد داشته باشد.

۹۸ ۱ تمامی شرایط انتاج در گزینه (۱) رعایت شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شرط اول رعایت نشده است.

(۳) شرط سوم رعایت نشده است.

(۴) سور جزئی دارد و اگر چنین بود، نتیجه نیز باید جزئی می‌شد.

۹۹ ۳ متناقض موجب جزئی (بعضی فیلسوفان، جامعه‌شناس

هستند) ← سالبه کلیه (هیچ فیلسوفی، جامعه‌شناس نیست)

متناقض موجب کلیه (هر کسی غذا بخورد، سیر می‌شود) ← سالبه جزئی

(بعضی از کسانی که غذا می‌خورند، سیر نمی‌شوند)

توجه: نمی‌توان الفاظ موضوع و محمول را عوض کرد (مثلاً به جای سیر نبودن، واژه گرسنه را آورد).

۱۰۰ ۳ تنها مقدماتی که دارای جزء مشترک (حد وسط) هستند، قابلیت

بررسی دارند تا ببینیم آیا نتیجه حاصل از آن، معتبر است یا خیر.

قضایای زیر، می‌توانند با یکدیگر، قیاس اقترانی بسازند:

۱- بعضی الف ب است. بعضی الف ج است.

۲- هر ب الف است. بعضی الف ج است.

۳- بعضی الف ب است. بعضی ب ج است.

۴- هر ب الف است. بعضی ب ج است.

۵- بعضی ب ج است. هر ب الف است.

۶- بعضی الف ج است. بعضی ب ج است.

به بررسی شرایط اعتبار قیاس‌های بالا می‌پردازیم:

۱- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۲- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۳- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۴- نتیجه حاصل از این قیاس (بعضی الف ج است) معتبر است.

۵- نتیجه حاصل از این قیاس (بعضی ج الف است) معتبر است.

۶- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

توجه: در سایر قیاس‌های ذکر شده در بالا نیز می‌توان جای مقدمه اول و دوم را تغییر داد و قیاس جدیدی تشکیل داد، اما هم‌چنان نامعتبر خواهند بود؛ فلذا به بررسی آن‌ها نپرداختیم.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تنها دو قیاس از قیاس‌های حاصل از مقدمات، معتبر هستند.

(۲) به فرض صحت محتوای مقدمات، باز هم قیاس‌هایی نامعتبر می‌شوند؛ چرا که از نظر شکل و صورت (مثلاً منفی بودن علامت حد وسط در دو مقدمه)، قیاس نامعتبر می‌گردد.

(۳) تنها نتایج معتبر «بعضی الف ج است» و «بعضی ج الف است» می‌باشد که هیچ‌یک از موضوع و محمول آن‌ها، علامت مثبت ندارند.

(۴) می‌توان گفت محال است مصادیق موضوع نتیجه حاصل از مقدمات بالا، همه مصادیق خود را دربر بگیرد. (نتیجه جزئی است و تنها برخی مصادیق موضوع خود را دربر می‌گیرد.)

۱۰۹ ۳ ردیابی علامت غایب ← هشدار کاذب

ردیابی نشدن علامت حاضر ← از دست دادن محرک هدف

۱۱۰ ۱ طبق اصل استمرار گرایش داریم تا اشکال را به صورت متصل و

پیوسته ببینیم نه منقطع و غیر پیوسته، بنابراین ادامه دادن

به همین صورت، نشان دهنده اصل استمرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ اصل مشابَهت

۳ اصل تکمیل

۴ اصل مجاورت

سایت کنکور

کنکور بزرگ

تلاشی در مسیر موفقیت

- ✓ دانلود گام به گام تمام دروس
- ✓ دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- ✓ دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- ✓ دانلود نمونه سوالات امتحانی
- ✓ مشاوره کنکور
- ✓ فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)